

DIPLOMADOLGOZAT

Nagy Illés István

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Környezettudományi Intézet Öntözésfejlesztési és
Meliorációs Tanszék
Mezőgazdasági Vízgazdálkodási mérnöki szak

**A magyarországi nagyüzemi rizstermesztés gyakorlata, valamint az M-488
fajta termésátlagainak korrelációs koefficiense a tenyészidőszak
átlaghőmérséklet és csapadékösszeg értékeinek függvényében**

Belső konzulens: Jancsó Mihály

Belső konzulens intézete/tanszéke: Környezettudományi Intézet Öntözésfejlesztési és Meliorációs Tanszék

Készítette: Nagy Illés István

Szarvas

2023

Összefoglalás

Diplomadolgozatom bevezetésében két célt tűztem ki. Az **első célom** az volt, hogy a rendelkezésemre álló szakirodalmi forrásanyagot felhasználva, saját és mestereim tapasztalataival kiegészítve áttekinthető és könnyen értelmezhető módon bemutassam az M 488 fajtájú rizs termesztéstechnológiáját, amelynek keretein belül vázoltam a rizstelepek felépítését, az alkalmazott munkaeszközöket, talajművelési sémákat, a „szűk keresztmetszeteket”, kártevőket, betegségeket. A célkitűzésem áttekinthetőséggel kapcsolatban támasztott követelményének eleget téve időbeni sorrendben, pontról pontra mutattam be az alkalmazott műveleteket, melynek során külön bemutattam a rizs utáni rizs és a kikapcsolásból érkező, pihent területeken végzett talajelőkészítési műveleteket. A továbbiakban bemutattam a vetés előkészítését, a vetési módokat, a növényvédelmi beavatkozásokat, valamint az állományban történt gyomirtási eljárásokat, melynek során a vetésváltás lehetőségeit is ismertettem. Így érkeztem el a betakarításig. Az első célkitűzésem végén ismertettem a főbb betegségeket, kártevőket, veszélyes gyomnövényeket és algákat.

A diplomadolgozat **második célkitűzése** az volt, hogy a Pearson-féle korrelációs együttható alkalmazásával pozitív és negatív összefüggéseket keressek az M-488 tenyészedőszakában mért átlaghőmérsékletek és terméseredmények között, valamint a csapadékösszegek és a terméseredmények között. Ezt a kísérletet bio M-488 és ugyanezen fajta konvencionális termesztésű rizsében külön-külön elvégeztem. A korreláció felállításánál akadályozott az a tény, hogy hiába voltak 2012-ig M-488 rizs termésmennyiség adataim, a cég területén csak 2016-ban állítottuk fel a meteorológiai állomást, így 4 év hőmérsékleti és csapadék adatait nem tudtam beszerezni, ráadásul további nehézség volt, hogy a 2023-as évben, az állomás meghibásodása miatt júniusi, júliusi, augusztusi és szeptemberi hőmérsékletadataim sem voltak, így ezeket az adatokat a szarvasi MATE ÖVKI Liziméter Telep agrometeorológiai állomás méréseiből nyertem. A meglévő adatokhoz viszonyítva sikeresnek értékelem a korrelációt, ugyanakkor több adattal szerettem volna dolgozni, így a jövőben tovább kell kutatnom ezeket az összefüggéseket.